

Jaarverslag 2015

Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs VO
Ede, Wageningen en Rhenen

Bestuursverslag 2015
Jaarrekening 2015

Inhoud

Voorwoord	3
-----------	---

Bestuursverslag

1. Inrichting en organisatie van het Samenwerkingsverband	4
1.1. Algemene informatie	
1.2. De samenstelling van het bestuur	
1.3. Verslag van het toezichthoudende orgaan	
1.4. Ontwikkeling van governance	
1.5. Personeel	
1.6. Organisatie	
2. Visie en ontwikkelingen passend onderwijs	7
2.1. Visie	
2.2. Doelstellingen en beoogde resultaten	
2.3. Speerpunten	
2.4. Ontwikkelingen	
3. Ondersteuningsaanbod	10
3.1. Basisondersteuning	
3.2. Basisondersteuning-plus (steun waar nodig, op schoolniveau)	
3.3. Bovenschoolse ondersteuning (steun waar nodig, arrangementen via SWV)	
4. Kwaliteitszorg	17
5. Afhandeling van klachten	18
6. Thuiszitters en voortijdig schoolverlaters	19
6.1. Actietafel Thuiszitters	
6.2. Kwetsbare jongeren	
7. Financieel beleid	20
7.1. Ontwikkelingen in 2015	
7.2. Financiële positie – kengetallen	
7.3. Balans per 31 december 2015	
7.4. Financiële gang van zaken in 2015	
7.5. Treasury beleid	
7.6. Continuïteitsparagraaf	

Jaarrekening 2015

27

Bijlage Continuïteitsparagraaf

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van Samenwerkingsverband (SWV) VO Gelderse Vallei, 25.10 over het kalenderjaar 2015. Het doel van dit jaarverslag is om enerzijds verantwoording af te leggen aan de schoolbesturen binnen het SWV VO Gelderse Vallei en partners van het SWV over het gevoerde beleid en de activiteiten en anderzijds als opmaat voor de jaarlijkse actualisatie van het Ondersteuningsplan.

Het jaarverslag is opgebouwd uit twee delen, te weten het bestuursverslag en de jaarrekening. Het bestuursverslag geeft naast een overzicht van de activiteiten in het verslagjaar, informatie over de visie en werkwijze van SWV VO Gelderse Vallei en de bestuurs- en organisatiestructuur. Tevens geeft het bestuursverslag informatie over de beleidsmatige ontwikkelingen en het financieel beleid van het SWV VO Gelderse Vallei. De financiële verantwoording vindt plaats in de jaarrekening 2015.

Bestuursverslag

1. Inrichting en organisatie van het Samenwerkingsverband

1.1. Algemene informatie

Naam:	Samenwerkingsverband VO Gelderse Vallei Ede, Wageningen en Rhenen
Nummer:	25.10
Adres:	Hendrik Stafweg 2, 6712 EA Ede
Telefoonnummer:	0318-694 222
Directeur:	Mevrouw drs. M.A.C.H. Krüse-van Helmond
Mobiel nummer:	06 – 20 40 14 73
Emailadres:	m.vanhelmond@swvgeldersevallei.nl
Website:	www.swvgeldersevallei.nl

1.2. De samenstelling van het bestuur

Het SWV VO Gelderse Vallei werkt vanuit een toezichthoudend bestuursconcept. Dit betekent dat het bestuur fungeert als een intern toezichthouder. De directeur werkt onder verantwoordelijkheid van het bestuur en op basis van een managementstatuut.

Het bestuur bestaat uit afgevaardigden van de bevoegde gezagsorganen van de deelnemende scholen. Het bestuur is belast met het besturen van de stichting. De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het bestuur zijn geregeld in de statuten van de stichting. Het bestuur stelt in ieder geval het ondersteuningsplan, de begroting en de jaarrekening vast. Er vindt geen bezoldiging plaats voor de activiteiten die de bestuursleden ten behoeve van het SWV VO Gelderse Vallei verrichten.

Aan het einde van het verslagjaar was de samenstelling van het bestuur als volgt:

Naam Bestuur SWV VO Gelderse Vallei, 25.10	Brin-nr school	Naam bestuurslid SWV
Stichting Christelijke Scholengemeenschap het Streek	25GE00, 25GE02, 26HV00	Mevrouw. I. Sterenborg – van der Schaaf, voorzitter
Stichting voor Openbaar Voortgezet Onderwijs van Wageningen en Omstreken	16YV00, 16YV01, 16YV02	Mevrouw S. Efdé, lid en lid auditcommissie
Stichting Marnix College	02UP00 02UP01	De heer L. Spelt, lid
Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Ede	19KZ00	Mevrouw A. Marissink, lid en lid auditcommissie
Stichting Aeres Groep	25GV05	Mevrouw T. Kruijer, lid
Stichting ter bevordering van Basisonderwijs, Speciaal-basisonderwijs, (voortgezet) Speciaal en Voortgezet Onderwijs aan leerlingen met een beperking (verkort genaamd: De Onderwijsspecialisten)	23GK05, 16QF00	De heer W. Ludeke, vicevoorzitter
Stichting scholengemeenschap voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs 'De Brouwerij'	01JH03	De heer A. van der Horst, lid
Rembrandt College	19IP01	De heer B. de Grunt, lid

1.3. Verslag van het toezichthoudende orgaan

Het bestuur vergaderde in 2015 negen keer: 3 februari, 17 maart, 14 april, 12 mei, 9 juni, 7 juli, 6 oktober, 10 november en 16 december. Voor iedere vergadering was er een agendaoverleg van de directeur met de voorzitter en vicevoorzitter van het bestuur.

Het bestuur sprak in 2015 onder meer over de volgende onderwerpen:

- Begroting 2015: Deze is door het bestuur vastgesteld.
- Inspectiebezoek: In het verslagjaar bezocht de Inspectie van het Onderwijs het Samenwerkingsverband. De inspectie was positief over de vorderingen die het Samenwerkingsverband maakt. Ook gaf de inspectie een aantal adviezen. Deze zijn besproken in het bestuur, zoals: let op de verantwoording van middelen door scholen en geef aandacht aan kwaliteitszorg en -borging. Er werd een herstelopdracht gegeven om een aantal wettelijk verplichte onderdelen aan het Ondersteuningsplan toe te voegen. De OPR heeft ingestemd met deze aanvullingen op het Ondersteuningsplan. Na uitvoering van deze herstelopdracht berichtte de inspectie dat de tekortkomingen in het Ondersteuningsplan waren verholpen.
- Ontwikkeling rondom de residentiële leerlingen die tot het Samenwerkingsverband worden gerekend. Het betreft hier met name de leerlingen die gerekend worden tot de Hoenderloo Groep locatie Deelen. Hierover is tevens overleg gevoerd met het ministerie OCW.
- Toetreding van het Rembrandt College tot het bestuur.
- Vaststellen van de jaarstukken 2014.
- Ontwikkeling LWOO – PrO: het bestuur heeft besloten tot deelname aan de pilot populatiebesteding lwoo. Hiervoor is een verdeelmodel vastgesteld voor de verdeling van het beschikbare budget. Er is een hoofdstuk lwoo en PrO toegevoegd aan het Ondersteuningsplan, waarmee de OPR heeft ingestemd.
- Tripartite overleg/ambulante begeleiding: Er is een raamovereenkomst afgesloten met De Onderwijsspecialisten / De Brouwerij omtrent de inzet van de Begeleiders Passend Onderwijs.
- Er heeft een informatieve bijeenkomst plaatsgevonden met (een afvaardiging van) het bestuur en de OPR.
- Vaststellen van diverse documenten m.b.t. de Commissie Toewijzing en Plaatsing (werkwijze CTP, criteria TLV en criteria bovenschoolse arrangementen, nieuw OPP).
- Speerpunten 2015-2016: vaststellen van de prioriteiten van het Samenwerkingsverband met daaraan gekoppelde activiteitenplanning.
- Stand van zaken toewijzing bovenschoolse arrangementen en ontwikkeling van leerlingstromen.
- Voortgang en evaluatie van de pilots welke gericht zijn op het vergroten van het aanbod op de scholen en het dekkende aanbod van het Samenwerkingsverband.
- Governance: Het bestuur heeft, o.l.v. een extern deskundige, de toezichthoudende rol van het bestuur vormgegeven. Dit heeft geleid tot de vaststelling van een Toezichtkader voor het Samenwerkingsverband. Tevens is in 2015 het Directeurencollectief ingericht. Het bestuur heeft het reglement van het Directeurencollectief vastgesteld.

1.4. Ontwikkeling van governance

Het bestuur van het SWV heeft in de loop van 2014 een meer toezichthoudende rol gekregen. In 2015 heeft dit geresulteerd in het vaststellen van het toezichtkader en de inrichting van het directeurencollectief. De taken en bevoegdheden van dit beleidsorgaan van het SWV zijn in een reglement vastgesteld. Voor documenten waarvoor advisering door het directeurencollectief noodzakelijk is moet, alvorens besluitvorming in het bestuur plaatsvindt, een positief advies vanuit het directeurencollectief zijn gegeven.

1.5. Personeel

De dagelijkse leiding van het SWV is in handen van de directeur. Zij wordt daarbij ondersteund door een vaste medewerker. Daarnaast zijn op detacheringbasis enkele medewerkers in dienst.

Voor de medewerkers zijn functie- en taakomschrijvingen opgesteld. De directeur van het SWV is belast met de functionerings- en beoordelingsgesprekken. Het beleid van het SWV VO Gelderse Vallei is erop gericht om ontslagprocedures zoveel mogelijk te voorkomen door intensief met medewerkers in gesprek te blijven en te investeren in de ontwikkeling van medewerkers zodat zij optimaal kunnen presteren.

1.6. Organisatie

Het SWV kent de volgende overleggen:

- De bestuursvergadering; Van elk schoolbestuur van de scholen neemt één vertegenwoordiger deel aan het bestuur van het SWV. Zij geven goedkeuring aan, onder andere, het ondersteuningsplan, de begroting en het jaarverslag. De directeur legt verantwoording af aan het bestuur.
- De overleggen van de ondersteuningsplanraad; Per schoolbestuur zitten er twee personen in de ondersteuningsplanraad: één lid namens het personeel en één namens de ouders/leerlingen. De ondersteuningsplanraad heeft instemmingsrecht op het ondersteuningsplan.
- Directeurencollectief; Dit collectief bestaat uit de locatie-directeuren van alle scholen. De leden hebben een collectieve verantwoordelijkheid in de beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering van het SWV.
- Platform zorgcoördinatoren; In dit platform zitten de zorgcoördinatoren van de scholen. Ze overleggen over allerlei (praktische) onderwerpen rondom de ondersteuning aan leerlingen, de ontwikkelingen in het passend onderwijs en de gevolgen hiervan voor de scholen. Soms worden externe deskundigen uitgenodigd om specifieke onderwerpen verder toe te lichten.
- Begeleiders Passend Onderwijs (BPO'ers); De BPO'ers voeren binnen de basisondersteuning-plus de arrangementen binnen de scholen uit waarbij ze gevoed worden door hun ervaringen met en expertise van het speciaal onderwijs. Er wordt overleg gevoerd om ervaringen uit te wisselen en aandachtspunten te bespreken. Daarnaast sluiten de BPO'ers enkele keren per jaar aan bij het platform zorgcoördinatoren.
- Het op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met gemeente(n) en bestuur SWV; De OOGO's Passend Onderwijs en Jeugdhulp zijn samengevoegd en worden Food Valley-breed gevoerd.
- Overleg van de Commissie Toewijzing en Plaatsing (CTP): De scholen van het SWV vragen bij de CTP, op basis van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling en de mogelijkheden van de school, een bovenschools arrangement of toelaatbaarheidsverklaring (TLV) tot het vso aan. Daarnaast beoordeelt de CTP de pilotaanvragen van de scholen welke gericht zijn op het vergroten van het ondersteuningsaanbod van de school en het dekkend aanbod van het SWV.
- Actietafel Thuiszitters: De Actietafel Thuiszitter richt zich enerzijds op het in gezamenlijkheid vinden van een passende (onderwijs)plek voor iedere individuele thuiszitter en anderzijds op het signaleren van trends en het anticiperen op deze signalen.
- Overleg met collega SWV'en in de regio Food Valley, zowel primair onderwijs, voortgezet onderwijs als reformatorisch.
- Landelijk platform SWV'en: Deelname aan de regiobijeenkomsten, georganiseerd door het landelijk platform SWV'en, waar actuele (beleids-)ontwikkelingen worden besproken en ervaringen worden uitgewisseld.
- Landelijke werkgroep opting out Iwoo; Deelname aan de 'denktank' gericht op de opting-out variant 'populatiebepoorting' waarin een aantal SWV'en zitting nemen om ambities,

werkwijze en ervaringen uit te wisselen. De AOC-raad, VO-raad, OCW en de inspectie zijn betrokken bij deze landelijke werkgroep.

2. Visie en ontwikkelingen passend onderwijs

In de wet Passend Onderwijs staat een uitgebreide omschrijving van het doel van het SWV. Dit is: "Het SWV stelt zich ten doel een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen te realiseren en wel zodanig dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen." Dit doel vormt de leidraad van de activiteiten van het SWV.

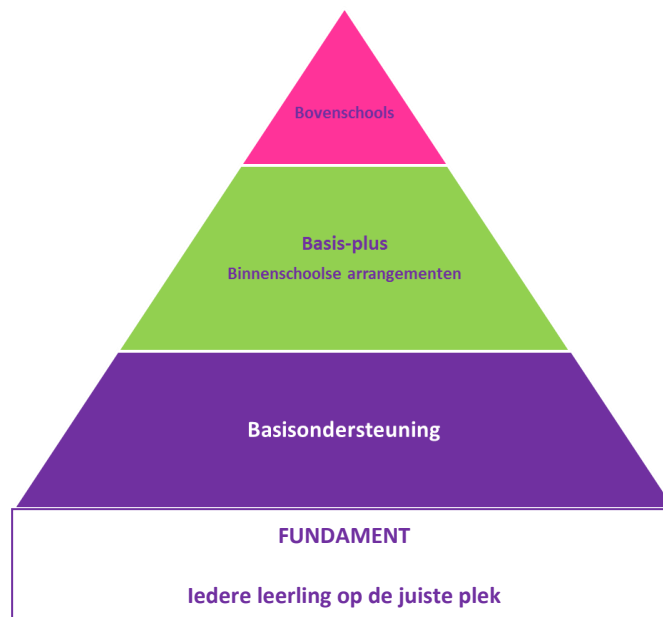
2.1. Visie

Iedere leerling het onderwijs en de ondersteuning geven die hij nodig heeft, het liefst dichtbij huis, dat is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de regio Ede, Wageningen en Rhenen. Samen wordt gewerkt vanuit een duidelijke visie.

De schoolbesturen hebben de volgende visie op begeleiding en ondersteuning van leerlingen geformuleerd:

"Alle scholen van het SWV VO Gelderse Vallei gaan uit van de talenten en mogelijkheden van iedere leerling. We zoeken hierbij actief naar een passend aanbod voor onze leerlingen. In het SWV hebben de scholen gezamenlijk een antwoord op de onderwijs- en ondersteuningsvragen van leerlingen in onze regio. We kijken naar datgene wat een leerling nodig heeft, in overleg met de leerling, zijn of haar ouders en lerarendocenten. Ons onderwijs en onze ondersteuning zijn zodanig ingericht dat we samen iedere leerling toeleiden naar een maatschappelijk geaccepteerde kwalificatie die past bij zijn of haar capaciteiten."

Schematisch ziet de organisatie van begeleiding en ondersteuning van leerlingen in het SWV er als volgt uit:

2.2. Doelstellingen en beoogde resultaten

Een dekkend onderwijsaanbod dichtbij huis, zoals weergegeven in de visie, is het primaire doel. Dit doel hangt samen met een tweede doelstelling: de ondersteuningsmogelijkheden binnen het SWV vergroten. Dit heeft twee voordelen: meer leerlingen (in het regulier voortgezet onderwijs) bedienen en voorkomen dat leerlingen langere tijd thuis zitten.

De volgende ambities om deze doelstelling te bereiken staan centraal:

1. Versterken van het ondersteuningsaanbod in het regulier voortgezet onderwijs

Vergeleken (peildatum 1-10-2014) met de landelijke cijfers (3,6%), gaan er binnen deze regio relatief veel leerlingen naar het vso (4,6%). Vanuit de overheid heeft het SWV op basis hiervan te maken gekregen met een negatieve verevening. Om de benodigde ondersteuning aan leerlingen binnen de daarvoor gestelde financiële kader te realiseren wordt ingezet op het vergroten van de ondersteuningsmogelijkheden op de reguliere scholen binnen het SWV.

2. Verminderen van het aantal thuiszitters en aantal vsv'ers

Het aantal thuiszitters en vsv'ers wordt actief in de gaten gehouden, zodat tijdig het beleid kan worden bijgesteld of aanvullende acties kan worden ingezet. Doel is ook voor deze leerlingen een passende onderwijsplek te bieden binnen het SWV.

3. Meer leerlingen naar school dichtbij huis

Voor sommige leerlingen is het praktischer om buiten het SWV naar school te gaan omdat dit simpelweg dichterbij huis is. Echter, er zijn ook leerlingen die buiten het SWV naar school gaan, omdat het aanbod niet toereikend is. Voor deze leerlingen is het doel het onderwijs- en ondersteuningsaanbod te vergroten, thuisnabij.

Aansluitend bij de ambities worden de volgende resultaten beoogd:

- De (kwaliteit van de) basisondersteuning van de aangesloten scholen versterken;
- Het aanbod van binnen- en bovenschoolse arrangementen vergroten en verbeteren in 'steun waar nodig' (basisondersteuning-plus);
- De expertise die aanwezig is in het voortgezet speciaal onderwijs gericht inzetten;
- De samenwerking tussen de scholen en haar ketenpartners versterken en een effectieve ondersteuningsstructuur inrichten;
- Alle v(s)o-leerlingstromen binnen de regio van ons SWV in kaart brengen en houden;
- Resultaatgericht werken en het kwaliteitsbeleid versterken.

2.3. Speerpunten voor schooljaar 2015 – 2016

Aan het einde van schooljaar 2014-2015 heeft het SWV het eerste schooljaar Passend Onderwijs geëvalueerd. Uit deze evaluatie zijn de volgende speerpunten geformuleerd voor schooljaar 2015 – 2016.

1. De VO-scholen vergroten en versterken hun handelingsrepertoire (verder); In schooljaar 2015 - 2016 zal het SWV zich herbezinnen op de huidige ondersteuningsstructuur en, zo nodig, toewerken naar een beter passend ondersteuningsmodel.
2. De (vso-)scholen zijn alert op automatismen in leerlingstromen; In schooljaar 2015 – 2016 zal het SWV, in gezamenlijkheid, kritisch kijken naar en sturing geven aan (automatismen in) de leerlingstromen van so naar vso, vso naar vo en vo naar vso met als streven om op teldatum 1 oktober 2016 de leerlingaantallen in lijn te hebben met het scenario dat als uitgangspunt dient voor de meerjarenbegroting.
3. Het SWV heeft zicht en grip op leerlingstromen (in relatie tot de beschikbare financiële middelen); In schooljaar 2015 – 2016 wordt een kwaliteitszorgsysteem ontwikkeld waarin de leerlingstromen gemonitord worden.

2.4. Ontwikkelingen

Hieronder volgt een beschrijving van de voornaamste ontwikkelingen in 2015.

2.4.1. Hoenderloo College

SWV VO Gelderse Vallei heeft te maken met een bovengemiddelde deelname aan het vso in vergelijking met het landelijk gemiddelde. De groep ten opzichte van (1 oktober) 2013 is voor een onevenredig groot gedeelte toe te schrijven aan het Hoenderloo College. In 2014 zijn de (financiële) risico's in beeld gebracht en de veronderstelling was, naar aanleiding van een gesprek met het ministerie, dat dit een probleem van tijdelijke aard zou zijn. In 2015 werd duidelijk dat dit niet het geval is. De Hoenderloo-leerlingen die op 1 oktober 2014 aan het SWV werden toegerekend, blijken langer in deze residentiële instelling te verblijven dan eerder werd verwacht. Tevens lijkt er op basis van de beschikbaar gestelde data (Kijkglazen) een groep leerlingen onterecht aan het SWV toegerekend te worden op 1 oktober 2015, aangezien deze leerlingen niet uit het SWV afkomstig zijn. In 2015 heeft het SWV de stand van zaken onderzocht, in beeld gebracht en vertaald naar de mogelijke financiële risico's die dit met zich mee kan brengen.

2.4.2. Samenwerking met gemeenten

Door de invoering van Passend Onderwijs en de transitie van o.a. Jeugdzorg naar de gemeente is samenwerking tussen onderwijs en gemeente noodzakelijk geworden. Daartoe is o.a. het OOGO in het leven geroepen: in op overeenstemming gericht overleg maken onderwijs en gemeente afspraken rondom Passend Onderwijs en rond de Jeugdzorg. Er zijn vier kernthema's: leerplicht, leerlingvervoer, huisvesting en jeugdzorg.

De OOGO's Passend Onderwijs en Jeugdzorg hebben in 2014 plaatsgevonden. In 2015 heeft een bestuurlijk voortgangsoverleg in relatie tot het OOGO plaatsgevonden.

Vanuit de werkagenda's van de verschillende SWV'en en gemeenten binnen de Food Valley is een samenwerkingsagenda opgesteld. Op de vier reeds genoemde kernthema's zijn werkgroepen geformeerd. Een regiegroep is ingesteld om de voortgang te monitoren en zorgt voor terugkoppeling in het bestuurlijk voortgangsoverleg m.b.t. het OOGO.

2.4.3. PrO en populatiebekostiging LWOO

Op 31 maart 2015 heeft de eerste kamer ingestemd met het wetsvoorstel integratie LWOO en PrO in passend onderwijs. Vanaf 1 januari 2016 zijn SWV'en verantwoordelijk voor het toewijzen van de ondersteuning voor LWOO en PrO en de bijbehorende budgetten. Vanaf april 2015 is het SWV gestart met de voorbereiding op deze ontwikkeling.

Het SWV gekozen voor 'opting out', variant populatiebekostiging. Het SWV kiest ervoor om niet meer te indiceren voor LWOO en de middelen op basis van gewogen leerlingaantallen te verdelen over de scholen. In 2015 is deze verdeelsleutel ontwikkeld en vastgesteld en is heeft verdere praktische uitwerking plaatsgevonden.

Voor de toelating tot het Praktijkonderwijs blijven de landelijke criteria gehandhaafd en moet een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) PrO worden aangevraagd bij het SWV. Dit SWV heeft ervoor gekozen om de toetsing en beoordeling door deskundigen plaats te laten vinden op de PrO-scholen. Kwaliteitsborging op de toetsing vindt plaats via een systeem van audits. In 2015 heeft praktische uitwerking hiervan plaatsgevonden.

3. Ondersteuningsaanbod

Het ondersteuningsaanbod van het SWV bestaat uit drie onderdelen: de basisondersteuning, de basisondersteuning-plus (steun waar nodig, op schoolniveau) en bovenschoolse ondersteuning (steun waar nodig, waaronder arrangementen en plaatsing in het vso, via het SWV). Voor elk van de drie onderdelen wordt in het navolgende een korte toelichting gegeven, waarna omschreven wordt welke ontwikkelingen er op dit onderdeel in 2015 hebben plaatsgevonden (en volgt een vooruitblik voor 2016).

3.1. Basisondersteuning

Voor de sterke basis binnen de scholen van het SWV is een goed werkende ondersteuningsstructuur in en om de school van belang. Met alle aangesloten schoolbesturen is de basisondersteuning vastgesteld: de preventieve en licht curatieve interventies die een school kan bieden binnen de onderwijsondersteuningsstructuur zijn hierin beschreven. De basisondersteuning is opgenomen in het schoolondersteuningsprofiel van elke school en wordt betaald vanuit de lumpsum.

Eén van de speerpunten voor schooljaar 2015-2016 betreft het (verder) vergroten en versterken van het handelingsrepertoire van de vo-scholen. Onderdeel hiervan is het evalueren van de 'sterke basis'.

Basisondersteuning ('sterke basis')	
Evaluatie schooljaar 2014 – 2015	<ul style="list-style-type: none">• Inhoud: Is de basisondersteuning zoals we die enkele jaren geleden hebben vastgesteld nog steeds de basisondersteuning die we momenteel in de scholen (willen) zien? Of is het nodig om de huidige basisondersteuning opnieuw inhoud te geven / bij te stellen?• Kwaliteit: Aan de basisondersteuning zijn geen kwaliteitscriteria gekoppeld. Om ervan uit te kunnen gaan dat alle scholen dezelfde basisondersteuning kunnen bieden is transparantie, meetbaarheid, eenduidigheid en verantwoording van belang.
Activiteiten in 2015	Er is een werkgroep gevormd met daarin een afgevaardigde directeur, zorgcoördinator of teamleider per VO-school, waarmee de basisondersteuning opnieuw is geformuleerd.
Doelstelling in 2016	Begin 2016 is een advies geformuleerd gericht op wat basisondersteuning omvat en aan welke kwaliteitscriteria deze dient te voldoen.

3.2. Basisondersteuning – plus (steun waar nodig, op schoolniveau)

De VO-scholen hebben in 2014 – 2015 en 2015 - 2016 budget en uren Begeleiders Passend Onderwijs (BPO) van het Samenwerkingsverband ontvangen om binnenschools extra ondersteuning in te richten die de basisondersteuning te boven gaat. Dit is de zogenaamde 'steun waar nodig, op schoolniveau' ofwel 'basisondersteuning-plus'. De inzet van basisondersteuning-plus kan variëren per school en wordt beschreven in het schoolondersteuningsprofiel.

Het SWV heeft in 2015 €324.229,- over de scholen verdeeld voor de inzet van basisondersteuning-plus (steun waar nodig, op schoolniveau).

Tabel 1. Bedrag basisondersteuning-plus (steun waar nodig, op schoolniveau) 2015 per schoolbestuur

Schoolbestuur	Bedrag kalenderjaar 2015
CSG Het Streek	€78.550,-
RSG Pantarijn	€115.624,-
Pallas Athene College	€32.033,-
Marnix College	€26.908,-

AOC Groenhorst	€55.516,-
Materiele bekostiging rugzakleerlingen vso	€15.597,-

Naast de gelden die de scholen vanuit het SWV ontvangen, worden vanuit het SWV ook BPO'ers ingezet om binnenschoolse arrangementen uit te voeren dan wel vso-expertise te brengen in de reguliere scholen. Het SWV heeft de centrale regie op de inzet van de BPO'ers en leent de BPO'ers middels detachering in bij het speciaal onderwijs. Enerzijds heeft iedere school de beschikking over een (of meerdere) vaste BPO'er(s), afgestemd op de expertise-behoefte van de school. Anderzijds is het ook mogelijk om de BPO'ers centraal in te zetten op het niveau van het SWV (bijvoorbeeld bij de uitvoering van specifieke training of pilots) of uit te wisselen tussen scholen wanneer hier vraag naar is. Van de BPO'ers wordt verwacht dat hun focus met name ligt op groepsbegeleiding en coaching van docenten in plaats van individuele leerlingbegeleiding. Er vindt periodiek overleg plaats met de BPO'ers, hun teamleider en het SWV over ervaren knelpunten, inzetbaarheid, intervisie, e.d.

Indien deze binnenschoolse basispluondersteuning niet voldoende blijkt te zijn om tegemoet te komen aan de onderwijsondersteuningsbehoefte van een leerling, kan een bovenschools arrangement aangevraagd worden bij het SWV.

Eén van de speerpunten voor schooljaar 2015-2016 betreft het (verder) vergroten en versterken van het handelingsrepertoire van de vo-scholen. Onderdeel hiervan is het evalueren van de basisondersteuning-plus (steun waar nodig, op schoolniveau) en van het schoolondersteuningsprofiel.

Basisondersteuning-plus ('steun waar nodig , op schoolniveau')	
Evaluatie schooljaar 2014 – 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is basisplus? Voor het SWV is basisondersteuning-plus (steun waar nodig, op schoolniveau) op dit moment ongrijpbaar, het is niet helder hoe gelden ingezet worden op scholen en met welk resultaat. Daarbij is het onduidelijk waar de overgangen / grenzen lopen tussen basisplus en basisondersteuning en tussen basisplus en bovenschoolse arrangementen. • Herformuleren schoolondersteuningsprofiel. Gezien de ontwikkelingen binnen het SWV met betrekking tot o.a. de pilots, basisplus en lwoo – PrO zijn de huidige schoolondersteuningsprofielen niet meer actueel. Daarbij komt dat de schoolondersteuningsprofielen nu vaak onvoldoende leesbaar zijn voor betrokkenen (zoals bijvoorbeeld ouders en basisscholen).
Kosten in 2015	Zie herbestedingsverplichting ambulante begeleiding: €137.500,- en programma 3 Steun waar nodig (op schoolniveau): €324.200,-.
Activiteiten in 2015	<ul style="list-style-type: none"> • In het najaar 2015 heeft de directeur van het SWV gesprekken gevoerd met de directeurs van de scholen om inzicht te verkrijgen in wat de scholen verstaan onder basisplus en hoe zij de middelen hiervoor besteden. • In deze periode is ook een nieuw format voor het schoolondersteuningsprofiel ontwikkeld.
Doelstelling in 2016	<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht krijgen in de verantwoordingsmogelijkheden van basisplus en een advies formuleren voor het vervolg van basisplus na augustus 2016. • Inhoudelijke invulling van de schoolondersteuningsprofielen, deze vaststellen en op basis van deze schoolondersteuningsprofielen komt tot een nieuw ondersteuningsplan van het SWV.

Uit de gespreksvoering met de directeuren komt naar voren dat op vrijwel geen enkele school de basisplusgeldten geormerkt zijn in de begroting, waardoor de behaalde resultaten moeilijk zijn vast te stellen. Het SWV zal een voorstel uitwerken om het verdeelmodel en de verantwoording van de basisplusgeldten verder invulling te geven.

Aan de hand van voorbeelden van andere SWV'en, het referentiekader van de VO-raad en de handreiking vanuit de PO-raad is een nieuw format van het schoolondersteuningsprofiel ontwikkeld. Insteek hierbij is het bieden van een beschrijving van het aanbod dat er is voor leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften,. De inhoud van het format zal in 2016 verder worden ingevuld.

In 2015 zijn de BPO'ers met name ingezet op het vlak van leerlingbegeleiding en coaching van docententeams. In de periodieke overleggen, welke gedeeltelijk samen met de zorgcoördinatoren plaatsvonden, kwamen de volgende onderwerpen aan de orde: kwaliteitskaarten (waarin de expertise van de BPO'er staat beschreven), centrale inzet (en de uitwisseling van expertise, de gesprekscyclus en de detacheringsovereenkomst met de Onderwijsspecialisten.

3.3. Bovenschoolse ondersteuning (steun waar nodig, arrangementen via SWV)

Een klein deel van de leerlingen heeft een dusdanige ondersteuningsvraag, die de basisondersteuning-plus (steun waar nodig, op schoolniveau) ontstijgt. Voor deze leerlingen kan een reguliere school een bovenschools arrangement aanvragen bij het SWV. Of, indien de ondersteuningsvraag de mogelijkheden van het regulier onderwijs overstijgt, kan een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden aangevraagd voor plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs (vso).

Bovenschoolse ondersteuning (steun waar nodig, arrangementen via SWV)	
Evaluatie schooljaar 2014 – 2015	<ul style="list-style-type: none"> • Het bepalen van de overgang tussen binnenschoolse ondersteuning en bovenschoolse ondersteuning is discussiegevoelig. Wanneer heeft een school alle passende mogelijkheden van de basisondersteuning-plus ingezet en hoe kan het SWV dit nagaan? • De toekenning van arrangementen is niet altijd eenduidig en is door scholen soms ervaren als een bureaucratische, niet handelingsgerichte, last. • Van de aangevraagde/lopende pilots moet kritisch bekeken worden wat de bijdrage is aan de ambities van het SWV, wat de meerwaarde is voor het dekkende aanbod en wat er gebeurt met de pilots na het stoppen van de financiering vanuit het SWV, hoe verloopt inbedding in de zorgstructuur van de school? • In 2015 – 2016, in gezamenlijkheid, kritisch kijken naar en sturing geven aan (automatismen in) de leerlingstromen van so naar vso, vso naar vo, en vo naar vso met als streven om op teldatum 1 oktober 2016 de leerlingaantallen in lijn te hebben met het scenario dat als uitgangspunt dient in de meerjarenbegroting.
Kosten in 2015	Zie programma 4 Steun waar nodig, arrangementen via het SWV: €100.000,- en programma 5, pilots: €99.700,-.
Activiteiten in 2015	<ul style="list-style-type: none"> • In oktober en november 2015 is door de Commissie Toewijzing en Plaatsing (CTP), met advisering vanuit het platform zorgcoördinatoren, een transparante en eenduidige werkwijze (voorwaarden: heldere criteria bovenschoolse arrangement en TLV, deskundigheid in CTP, procedures met een minimum aan bureaucratie) ontwikkeld, met als doel het hanteren van dezelfde

	<p>'meetlat' voor iedere aanvraag. In december 2015 is over deze documenten een voorgenomen bestuursbesluit genomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In december 2015 is een start gemaakt met het (tussentijds) evalueren van de pilots door gesprekken met de deelnemers van de pilots en het SWV. • In november en december 2015 heeft het SWV groep 7 en 8 van het SO geïnformeerd over het aanbod in het VO en is er aangesloten bij de leerlingbesprekingen van het SO. Op deze manier heeft het SWV de mogelijke VO-leerling tijdig in beeld en kan in gezamenlijkheid het traject in de overgang van SO naar VO worden vormgegeven. • Van september – december 2015 heeft het SWV overleg gevoerd met vso-partners van binnen en buiten het SWV waarbij de herindicatie-procedure en mogelijke overstappers zijn besproken.
Doelstelling in 2016	<ul style="list-style-type: none"> • Implementatie van de werkwijze, inclusief criteria voor de toekenning van bovenschoolse arrangementen en TLV's. • In het voorjaar van 2016 zal een advies geformuleerd worden voor het vervolg van de pilots na augustus 2016. • Gedurende het schooljaar zal het SWV met regelmaat overleg blijven voeren omtrent mogelijke overstappers, om deze tijdig in beeld te hebben en gezamenlijke overgangstrajecten in gang te zetten.

1.1.1. Bovenschoolse arrangementen

Wanneer leerlingen ondersteuning nodig hebben die de mogelijkheden van de school overstijgt, kan de school deze leerling (middels de web-applicatie Kindkans) aanmelden bij de Commissie Toewijzing en Plaatsing (CTP) van het SWV. De CTP onderzoekt of leerlingen een bovenschools arrangement nodig hebben. Een bovenschools arrangement omvat financiering en eventuele personele inzet en kan op drie plekken uitgevoerd worden: binnen de school, bij een collega-school voor voortgezet onderwijs of door middel van een tijdelijke plaatsing op een school voor voortgezet speciaal onderwijs. De aanmelding bij de CTP kan pas plaatsvinden nadat de betreffende leerling in het Zorg en Adviesteam (ZAT) van de school is besproken en er een advies met betrekking tot een arrangement is geformuleerd.

De CTP bestaat, naast de voorzitter en de secretaris, uit drie onafhankelijke deskundigen: een orthopedagoog/kinder- en jeugdpsycholoog, een GZ-psycholoog en, een in 2015 toegevoegde, praktijkdeskundige. Afhankelijk van de aanvraag, kan er nog een vierde deskundige op afroep deel uitmaken van de CTP. Daarnaast worden met regelmaat leerling, ouders en/of school gevraagd aan te sluiten bij (een deel van) de bespreking.

In de periode januari tot en met december 2015 zijn er 47 bovenschoolse arrangementen, inclusief 5 verlengingen, toegekend. In de meeste gevallen ging het om aanvragen voor (extra) individuele, intensieve ondersteuning. Daarnaast is er voor 13 leerlingen in de eerste klas en 9 leerlingen in de tweede klas van CSG Het Streek PrO en 9 leerlingen in de eerste klas van RSG Pantarijn PrO een financiële bijdrage toegekend om deze leerlingen, met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften, een 'zachte landing' te bieden in het Praktijkonderwijs. Voor de toekenning van bovenschoolse arrangementen was voor 2015 €210.000,- begroot. Hiervan is €99.958,- uitgegeven. De reden waarom de uitgaven fors achterblijven bij het bedrag dat begroot was zal nader onderzocht worden. Mogelijke oorzaken kunnen zijn: scholen zijn wellicht terughoudend geweest in het aanvragen van bovenschoolse arrangementen, scholen hebben de 'route' naar de CTP onvoldoende weten te vinden of ervaren de 'drempel' als hoog, de CTP heeft strikte richtlijnen gehanteerd bij de toekenning van arrangementen, scholen hebben meer ondersteuning geboden binnen de basisondersteuning(-plus) dan vooraf werd verwacht.

Voor alle leerlingen met een bovenschools arrangement wordt een OPP opgesteld, waarin de doelen van het arrangement staan beschreven. Tussentijds en/of voor het aflopen van het arrangement wordt het verloop van het arrangement en het OPP geëvalueerd aan de hand waarvan het vervolg wordt bepaald.

Na het eerste jaar Passend Onderwijs kan geconcludeerd worden dat de bovenschoolse arrangementen een mogelijkheid bieden om een leerling met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften zijn/haar onderwijsloopbaan in het regulier onderwijs te laten vervolgen. Voorwaarden voor het slagen hiervan is het tijdig inzetten van een passend arrangement en een goede samenwerking met onder andere school, ouder(s)/verzorger(s) en eventueel hulpverlening. Deze tijdige betrokkenheid om tot afstemming van het ondersteuningsaanbod en de samenwerking hierin met (keten)partners is dan ook een aandachtspunt voor het vervolg.

1.1.2. Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's)

Wanneer de ondersteuningsbehoefte zelfs met inzet van een bovenschools arrangement de mogelijkheden van de reguliere scholen overstijgt, wordt overwogen de leerling te plaatsen in het voortgezet speciaal onderwijs (vso). Voordat plaatsing in het vso kan plaatsvinden is het TLV noodzakelijk, deze wordt aangevraagd bij de CTP.

Tabel 2. vso-deelname

	1 oktober 2013 ¹	1 oktober 2014 ²	1 oktober 2015 ³
Totaal aantal leerlingen vo	7872	8072	8291
Totaal aantal leerlingen uit swv naar vso	321	370	353 (prognose MJB: 327 ⁴)
Waarvan naar vso binnen swv	163	162	165
Waarvan naar vso buiten swv	158	208	188
Deelnamepercentage vso	4,08%	4,58%	4,26%
Deelnamepercentage landelijk	3,61%	3,62%	3,47%

De vso-deelname is gedaald t.o.v. teldatum 2014, maar ligt nog wel boven de prognose. Er is met name een daling te zien in het aantal leerlingen dat buiten het SWV naar het vso gaat. Desondanks gaan er, net als op de vorige teldatum, nog steeds meer leerlingen vanuit deze regio naar het vso buiten het SWV dan er binnen.

In de periode januari tot en met december 2015 heeft de CTP 92 TLV's afgegeven.

Tabel 3a. Afgegeven TLV's met een startdatum tussen 1-8-2014 en 1-8-2015

Leerlingen toegerekend aan SWV VO 25.10		SWV VO 25.10		SWV Barneveld – Veenendaal	SWV Arnhem	Overig	Totaal
		Vester College	De Toekomst				
Onbekend							
Onderinstroom	SO						
	SBO						

¹ Gegevens ministerie februari 2015

² Gegevens ministerie februari 2015

³ Gegevens ministerie maart 2016

⁴ Uitgaande van een daling van 40 leerlingen op de Hoenderloo Groep Deelen + 5 TLV-afname

	BaO						
Zijinstroom	VO	1	1	1	2		5
	VSO			1	2	3	6
Totaal		1	1	2	4	3	11

Van deze 11 TLV's zijn er 6 afgegeven voor de duur van 1 schooljaar, 4 voor de duur van 2 schooljaren en 1 voor de duur van 3 schooljaren. Al deze TLV's zijn afgegeven in de bekostigingscategorie 'laag' (Ong. € 9.000,- per lln.).

Tabel 3b. Afgegeven TLV's met startdatum tussen 1-8-2015 en 1-8-2016

Leerlingen woonachtig in SWV VO 25.10		SWV VO 25.10		SWV Barneveld – Veenendaal	SWV Arnhem	Overig	
		Vester College	De Toekomst				
Onder- instroom	SO	5	18	3	12	2	
	SBO		1	1			
	BaO	4	3		3		
Zijinstroom	VO	2		1	5		
	VSO	1	2		9	1	
Beëindiging plaatsbekostiging	VSO				1		
Verlenging TLV		2			3		79

Van deze 79 TLV's zijn er 30 afgegeven voor de duur van 1 schooljaar, 33 voor de duur van 2 schooljaren, 3 voor 3 schooljaren en 13 voor de schoolloopbaan. 72 van deze TLV's zijn afgegeven in de bekostigingscategorie 'laag', 2 in de bekostigingscategorie 'midden' (Ong. €16.000,- per lln.) en 5 in de bekostigingscategorie 'hoog' (Ong. €20.000,- per lln.).

Op dit moment worden de aanvragen met betrekking tot de overgangssituatie (van indicatie naar TLV) ingediend. De eerste twee aanvragen zijn in 2015 toegekend, waarbij de startdatum van de TLV op 1 augustus 2016 is vastgesteld (dan loopt de oude indicatie af). Hierbij gaat het om 1 TLV in de bekostigingscategorie laag, voor de duur van de schoolloopbaan en 1 TLV in de bekostigingscategorie midden voor de duur van 1 schooljaar.

1.1.3. Pilots

Naast de bespreking van individuele leerlingen voor de toewijzing van bovenschoolse arrangementen en de toelaatbaarheid voor het vso, heeft de CTP ook als taak om pilotaanvragen van de scholen te beoordelen en hiervoor al dan niet cofinanciering toe te kennen.

Pilots zijn kortdurende projecten op een reguliere school waarmee aan de ambities van het SWV wordt gewerkt. Door inzet van een pilot wordt de expertise in het regulier onderwijs verhoogd en wordt een bijdrage geleverd aan het vergroten van het dekkende aanbod binnen het SWV. Hierbij moet altijd sprake zijn van cofinanciering door school en SWV. Bovendien moeten pilots overdraagbaar zijn aan andere scholen en is het de nadrukkelijke bedoeling dat een succesvolle pilot uiteindelijk onderdeel wordt van de interne zorgstructuur van de school. In 2015 is €99.686,- uitgegeven aan de pilots. Er was een bedrag van € 100.000,- begroot voor de pilots.

Tabel 4. Pilots 2015

School	Pilot	Looptijd
CSG Het Streek PrO RSG Pantarijn PrO De Toekomst	Cluster 3 – PrO: leerlingen in het grensvlak tussen ZML en PrO een passende onderwijsplek bieden in het PrO.	Schooljaar 2014 – 2015 en 2015 – 2016
Pallas Athene College	I-Class: ondersteuningsruimte	Schooljaar 2014 – 2015 en 2015 – 2016
RSG Pantarijn MHV	De Huiskamer: ondersteuningsruimte	Schooljaar 2014 – 2015 en 2015 – 2016
RSG Pantarijn MHV	Cogmed-training: door verbetering van het werkgeheugen middels training afstroom voorkomen.	Schooljaar 2014 – 2015
RSG Pantarijn MHV	NT2: leerlingen die de Nederlandse taal nog niet voldoende beheersen begeleiding bieden op het gebied van taal gericht op een succesvolle uitstroom.	Schooljaar 2015 – 2016
CSG Het Streek ZL	B4U: ondersteuningsruimte	Schooljaar 2014 – 2015 en 2015 – 2016
CSG Het Streek ZL	NT2: leerlingen die de Nederlandse taal nog niet voldoende beheersen begeleiding bieden op het gebied van taal gericht op een succesvolle uitstroom.	Schooljaar 2015 – 2016

Door de inzet van de pilots worden de ondersteuningsmogelijkheden en de expertise van de school vergroot, waardoor leerlingen met extra onderwijs- en ondersteuningsbehoeften een passende plek kunnen vinden in het regulier onderwijs en uitstroom naar het vso of thuiszitten wordt voorkomen. Middels het werken met pilots is een nauwere samenwerking en uitwisseling tussen regulier en speciaal onderwijs en de onderlinge samenwerking tussen de scholen binnen het SWV bewerkstelligd. Een ander bijkomend effect is dat scholen kritisch kijken naar hun niveau van (basis)ondersteuning. Het is immers de doelstelling om succesvolle pilots in te laten dalen in de ondersteuningsstructuur van de betreffende school.

4. Kwaliteitszorg

Het SWV wil van iedere leerling met een ondersteuningsbehoefte weten dat deze leerling op de juiste plek zit met de juiste ondersteuning. Om hier zicht op te krijgen in relatie tot de beschikbare financiële middelen is het van belang de leerlingsstromen binnen het SWV in beeld te brengen en te houden.

De Commissie van Toewijzing en Plaatsing werkt met KindKans, een administratie- en leerlingvolgsysteem waarin systematisch wordt bijgehouden welke TLV's zijn afgegeven en welke arrangementen zijn toegekend. Daarnaast vraagt het SWV periodiek bij ketenpartners (zoals scholen en gemeenten) de stand van zaken op met betrekking tot leerlingsstromen en -aantallen, thuiszitters, arrangementen en pilots.

In 2016 zal het SWV een kwaliteitszorgsysteem ontwikkelen waarin de leerlingsstromen op een efficiënte wijze worden gemonitord en waardoor meer zicht en grip gekregen wordt op de passende onderwijsplek voor iedere leerling in relatie tot de beschikbare financiële middelen.

5. De afhandeling van klachten

Het SWV is aangesloten bij de volgende commissies voor bezwaar en beroep:

Geschillencommissie Passend Onderwijs

Ouders kunnen bij de [Geschillencommissie Passend Onderwijs](#) (GPO) een geschil indienen tegen het schoolbestuur over:

- (de weigering van) toelating van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben
- de verwijdering van alle leerlingen
- de vaststelling en bijstelling van het ontwikkelingsperspectief voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

De geschillencommissie brengt een advies uit. Het advies bevat het oordeel of het verzoek gegrond is. Het bevoegd gezag mag alleen gemotiveerd afwijken van het advies van de commissie.

Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring sbo/(v)so

Het SWV beslist op verzoek van het schoolbestuur of een leerling toelaatbaar is tot het vso. Tegen zo'n beslissing kunnen betrokken ouders, maar ook het schoolbestuur, bezwaar indienen. Dit SWV is aangesloten bij de [landelijke bezwaar adviescommissie TLV VSO](#). Deze commissie bestaat uit voorzitters en leden die over specifieke kennis en deskundigheid beschikken die nodig is voor het beoordelen van de bezwaren. Het SWV moet op basis van het advies van de Commissie de toelaatbaarheidsbeslissing heroverwegen. Voor zover die heroverweging daartoe aanleiding geeft, herroept het SWV het bestreden besluit en neemt het, voor zover nodig, in de plaats daarvan een nieuw besluit. Tegen de nieuwe beslissing van het SWV kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank, sector bestuursrecht.

Landelijke klachtencommissie Onderwijs

Op school of met het SWV kunnen problemen ontstaan met ouders, leerlingen en personeelsleden. Als het niet lukt om samen een oplossing te vinden, dan kan de [landelijke klachtencommissie onderwijs](#) een advies uitbrengen. Klachten kunnen gaan over gedrag en omgang, maar ook over beslissingen. De landelijke klachtencommissie doet geen bindende uitspraak, maar geeft een advies. In het advies staat of de klacht gegrond is en doet de Commissie aanbevelingen aan het schoolbestuur of het SWV over eventueel te nemen maatregelen.

In 2015 zijn er geen formele klachten ingediend en is het niet nodig geweest bovenstaande commissies in te schakelen. Wel is er twee keer bezwaar gemaakt tegen het besluit van de CTP. In het eerste geval betrof het bezwaar van een school na afwijzing van een bovenschools arrangement. De school die het bezwaar maakte na de afwijzing van de aanvraag voor het bovenschools arrangement is uitgenodigd voor een bespreking met (een afvaardiging van) de CTP en vervolgens is het besluit herzien. In het tweede geval hebben ouders bezwaar ingediend na de afwijzing van een toelaatbaarheidsverklaring. Na aanleiding van dit bezwaar is het besluit heroverwogen en is besloten bij nader inzien alsnog een toelaatbaarheidsverklaring toe te kennen.

6. Thuiszitters en voortijdig schoolverlaters

Naast het versterken van het ondersteuningsaanbod is een van de ambities van het SWV ook het verminderen van het aantal thuiszitters en het aantal vsv'ers (voortijdig schoolverlaters). Het SWV houdt het aantal thuiszitters en vsv'ers actief in de gaten, zodat tijdig het beleid kan worden bijgesteld of aanvullende acties kunnen worden ingezet. Daarnaast worden gericht acties ingezet middels de actietafel thuiszitters met als doel ook deze leerlingen een passende onderwijsplek te bieden binnen het SWV.

6.1. Actietafel Thuiszitters

Door nauw contact te houden met scholen en leerplicht, willen we in beeld hebben welke leerling (naam), wanneer en om welke reden thuiszit binnen ons SWV. Zowel absoluut als relatief verzuim. Het is van belang om alle jongeren die hiaten in de schoolgang laten zien in beeld te krijgen en te houden. Daarom monitoren we ook de leerlingen waarbij een verhoogde kans op uitval bestaat: leerlingen die niet met regelmaat naar school gaan, inclusief de leerlingen met vrijstellingen en de leerlingen die zeer regelmatig verzuim laten zien of volgens een aangepast rooster onderwijs volgen. Op deze manier weten we welke onderwijs- en ondersteuningsbehoeften deze jongeren hebben en kunnen we dit meenemen in het bieden van een dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod van het SWV. Het aantal thuiszitters in 2015 redelijk stabiel gebleven, rond de 30 thuiszitters. Dit zijn zowel jongeren die ingeschreven staan op de scholen binnen het SWV als ook jongeren wonend in de gemeenten van het SWV maar schoolgaand elders. We kennen de thuiszitters in onze regio bij naam en leveren een actieve bijdrage aan het bieden van een passende onderwijsplek.

SWV VO Gelderse Vallei heeft een Actietafel Thuiszitters opgericht. Hiermee wil het SWV het aantal thuiszitters terugbrengen en iedere leerling een passende onderwijsplek bieden. In 2015 hadden in deze Actietafel Thuiszitters zitting: hoofd leerplicht gemeente Ede/teamcoördinator gemeente leerplicht Ede, leerplichtambtenaar en beleidsmedewerker gemeente Wageningen, medewerker SWV en projectleider/directeur SWV. Door deze samenwerking wordt de verbinding gezocht tussen gemeentelijk beleid (VSV-werkgroep, gemeentelijke projecten e.d.) en de ontwikkelingen binnen het onderwijs in het algemeen en het SWV in het bijzonder. De Actietafel Thuiszitters heeft zich in 2015 vooral gericht op het signaleren van trends en signalen van structurele leemtes in de integrale aanpak van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten.

6.2. Kwetsbare jongeren

SWV VO Gelderse Vallei is mede-initiatiefnemer van de stuur- en werkgroep Kwetsbare jongeren, een samenwerkingsproject tussen SWV, VO en Regionaal Opleidingen Centrum (ROC) in de regio. Ook de gemeenten denken daarin mee. In kaart wordt gebracht hoeveel en welke groepen kwetsbare jongeren er zijn en welke mogelijkheden er zijn in bestaande onderwijssituaties deze jongeren een passend aanbod te doen, en in andere situaties welke mogelijkheden er zijn voor opvang, begeleiding naar arbeid of een andere dagbesteding. In 2015 is van deze werkgroep een eindrapport verschenen. De informatie en aanbevelingen uit dit rapport worden meegenomen in de werkgroep leerplicht vanuit het OOGO.

7. Financieel beleid

7.1. Ontwikkelingen in 2015

In augustus 2014 is Passend Onderwijs landelijk ingevoerd. Het jaarverslag 2015 is het eerste complete verslagjaar. De vergelijking met 2014 is daarom van zeer beperkte waarde. In 2015 is er meer helderheid gekomen over de verantwoordingsplicht van de SWV' en is de rubricering daarop aangepast. Het SWV hecht veel waarde aan een transparante verslaggeving, waarin een duidelijke relatie gelegd wordt tussen doel en inzet van middelen. Om die reden is gekozen voor een programmabegroting, waarin de gemaakte beleidskeuzes leidend zijn. De jaarrekening, die moet voldoen aan de wettelijke voorschriften kent een andere indeling. In de financiële analyse wordt daarom aan beide onderdelen aandacht besteed.

7.2. Financiële positie van het Samenwerkingsverband Gelderse Vallei- Kengetallen

De financiële positie van het SWV is goed. De financiële kengetallen hebben zich in de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld.

	2012	2013	2014	2015	2015 gecorrigeerd
Solvabiliteit	0,51	0,48	0,71	0,87	
Liquiditeit	2	1,9	3,4	7,9	
Rentabiliteit	3,3%	-4,7%	68,0%	26,2%	18,2%
Weerstandsvermogen	60%	48%	101%	86,7%	60,2%
Kapitalisatiefactor	120	167%	143%	99,3%	68,9%

De financiële situatie van het SWV is goed. De vergelijkende kengetallen geven een vertekend beeld, met name voor de rentabiliteit en het weerstandsvermogen en de kapitalisatiefactor. Het financiële beeld wordt daardoor te rooskleurig. De middelen die rechtstreeks aan de scholen doorgesluisd worden (en aan het speciaal onderwijs) moeten geboekt worden als negatieve OCW baten. Dat leidt tot kengetallen die geen goed beeld van de financiële positie geven. Daarom zijn hiervoor gecorrigeerde kengetallen opgenomen. De rentabiliteit is hoog, omdat er in de beginperiode weerstandsvermogen moet worden opgebouwd. In de komende jaren wordt duidelijker welke (financiële) risico's het SWV loopt en welke maatregelen voor risicobeheersing genomen kunnen worden. De deelname aan het vso en dus een sterke daling aan inkomsten door de negatieve verevening is een van de belangrijkste financiële risicofactoren.

7.3. Balans van de stichting per 31 december 2015

Uit de kengetallen blijkt al dat de financiële positie van het samenwerkingsverband goed is. Hieronder is de balans per 31 december 2014 weergegeven.

Activa x 1.000	Ult.2015	Ult.2014	Passiva x 1.000	Ult.2015	Ult.2014
Materiële Vaste Activa	2		Eigen vermogen	691	482
Vorderingen		4	Voorzieningen		
Liquide middelen	789	677	Kortlopende schulden	100	199
Totaal activa	791	681	Totaal passiva	791	681

Het eigen vermogen is met € 210.000 toegenomen. De schulden (betalingen aan scholen) zijn vermindert met €100.000. Opbouw van het eigen vermogen is van belang om de continuïteit te waarborgen. Passend onderwijs brengt grote financiële risico's mee, m.n. t.a.v. de vso-leerlingen.

SWV Gelderse Vallei heeft te maken met een hoog deelnamepercentage aan het vso, dat niet eenvoudig te beïnvloeden is.

7.4. Financiële gang van zaken in 2015

Per augustus 2014 ontvangt het SWV voor het eerst de middelen voor Passend Onderwijs. Het SWV betaalt onder Passend Onderwijs mee aan de bekostiging van het vso door een verplichte overdracht van de ondersteuningsbekostiging. In augustus 2015 is dit ingegaan voor de personele bekostiging. De resterende beschikbare middelen worden ingezet op basis van het ondersteuningsplan. Een gedeelte van de middelen wordt direct doorgesluisd naar de vo-scholen en ingezet voor ambulante begeleiding; in 2015 is ruim 50% van de beschikbare middelen direct aan de scholen ter beschikking gesteld. Deze middelen zijn als overgang verdeeld op basis van historische aantallen rugzakleerlingen en m.i.v. augustus 2015 op basis van gewogen leerlingaantallen. Er wordt gewerkt met een programmabegroting, die in de jaarrekening vertaald wordt naar de eisen van RJ660.

7.4.1. Exploitatie Samenwerkingsverband.

In 2015 is op stichtingsniveau een positief resultaat behaald van € 209.000; dit resultaat is hoger dan verwacht. Het resultaat wordt na de vorming van een bestemmingsreserve ten gunste van de algemene reserve gebracht. De belangrijkste verklaring voor het resultaat zijn de lagere lasten bij overige instellingslasten, zowel door gewijzigd beleid als minder gebruik van de arrangementsgelden. Een gedetailleerde verklaring voor het resultaat wordt hieronder bij de programmabegroting gegeven.

Staat van baten en lasten 2015

x 1.000	Realisatie 2015	Begroting 2015	Vershil	Realisatie 2014
Baten				
Rijksbijdragen OCW	1.146.000	1.157.000	-11.000	886.000
Doorbetaling rijksbijdr. aan scholen	-351.000	-373.000	22.000	-333.000
Overige overheidsbijdragen				
Overige baten				
Totaal baten	795.000	784.000	11.000	553.000
Lasten				
Personele lasten	177.000	183.000	-7.000	133.000
Afschrijvingen				
Huisvestingslasten	5.000	6.000	-1.000	3.000
Overige instellingslasten	406.000	608.500	-202.500	97.000
Totaal lasten	588.000	797.500	-209.500	233.000
Saldo baten en lasten	207.000	-13.500	220.500	320.000
Financiële baten en lasten	1.500		1.500	2.500
Resultaat	208.500	-13.500	222.000	322.500

In de programmabegroting is de afdracht aan het VSO apart opgenomen en zijn de middelen die doorgesluisd worden naar de scholen bij de lasten opgenomen als aparte programma's.

Vershil begroting en realisatie programmabegroting

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Vershil
lichte ondersteuning algemeen	672.900	673.700	-800
zware ondersteuning (incl. overgangsbekostiging)	2.334.200	2.279.500	54.700

Afdracht VSO	-1.861.400	-1.796.300	-65.000
Totale baten	1.145.700	1.156.800	-11.100
Lasten ondersteuningsplan:			
Management en organisatie	169.800	179.100	-9.300
Ondersteuningstoewijzing	81.000	90.500	-9.500
Steun waar nodig (op schoolniveau)	324.200	306.000	18.200
Steun waar nodig, arrangementen via SWV	100.000	210.000	-110.000
Pilots	99.700	100.000	-300
Professionalisering		20.000	-20.000
Tussentijdse groei VSO	26.400	66.700	-40.200
Herbestedingsverplichting ambulante begeleiding	137.500	181.500	-44.000
Risico Rembrandtcollege		16.500	-16.500
Totale lasten	938.600	1.170.300	-231.700
Financiële baten en lasten	1.600		1.600
Resultaat	208.700	-13.500	222.200

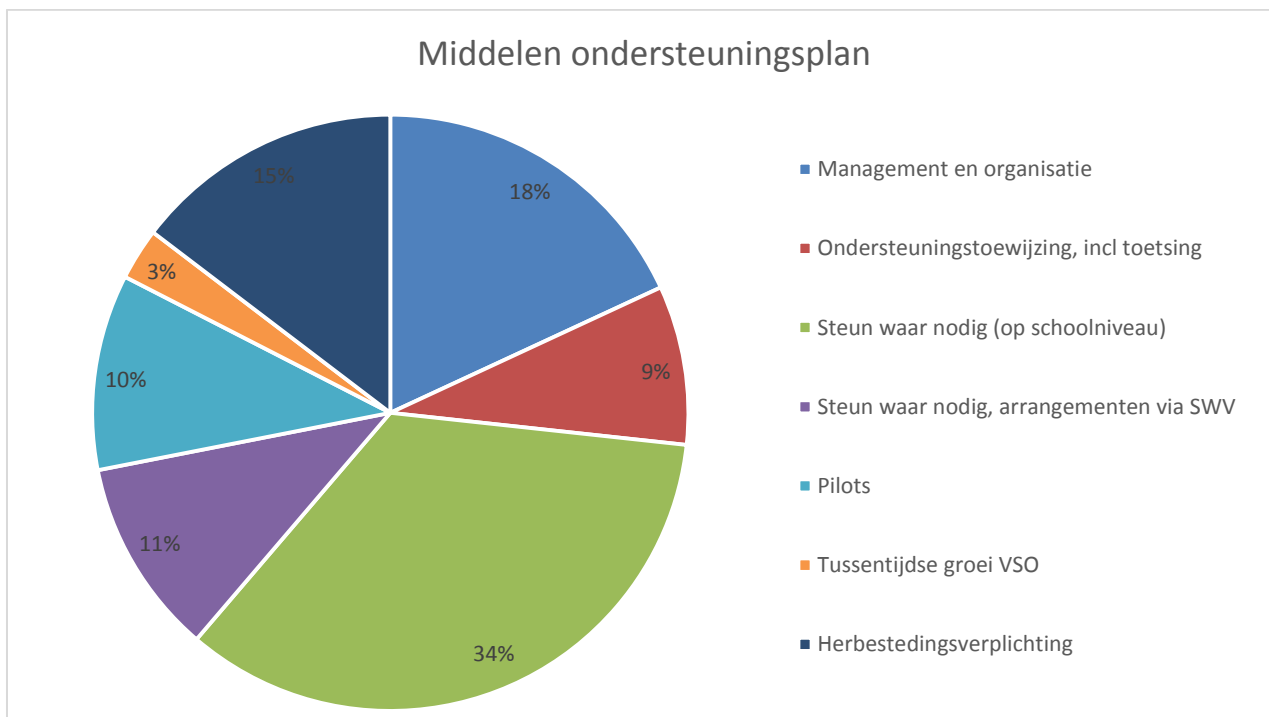
Op basis van de programmabegroting wordt het volgende duidelijk:

De rijksbijdragen verlopen conform de begroting. De afdracht aan het vso is hoger dan begroot door verhoging van de ondersteuningsbekostiging. Dit wordt gecompenseerd door een verhoging van de middelen voor zwarte ondersteuning.

De lasten blijven achter bij de begroting. In totaal zijn de lasten € 222.000 minder dan begroot. Nagenoeg op alle posten is minder uitgegeven dan begroot. Uitzondering daarop zijn de basisplussmiddelen. De belangrijkste posten waarop minder is uitgegeven dan begroot:

- Steun waar nodig, arrangementen via SWV € -126.700
Op de gereserveerde AWBZ middelen van € 32.000 is geen beroep gedaan; dat verklaart gedeeltelijk de onderbesteding. De onderbesteding is onderwerp van nadere analyse.
- Professionalisering € -20.000
- Tussentijdse groei VSO € -40.200
In het bestuur is besloten dat het SWV de basisbekostiging voor de tussentijdse groei niet overdraagt. De overdracht hiervan was wel begroot.
- Herbestedingsverplichting ambulante begeleiding € -44.000
In de begroting was de maximale herbesteding opgenomen; de werkelijke afspraken hebben geleid tot een lager bedrag.
- Risico Rembrandt College € -16.500
Inmiddels is het Rembrandt College (tijdelijk) toegetreden tot het SWV.

Na de verplichte overdracht aan het vso resteert een budget van € 1.147.000 voor uitvoering van het ondersteuningsplan. In onderstaande grafiek is aangegeven hoe deze middelen ingezet worden. Uit de verdeling van de middelen blijkt dat 53% van de middelen direct op de scholen wordt ingezet in de vorm van basisplussmiddelen, dienstverlening vanuit de voormalige ambulante begeleiding en tussentijdse groei vso. 21% van de middelen is toegewezen aan de scholen in de vorm van individuele arrangementen, overgangmaatregelen, zoals de zachte landing en pilots op specifieke scholen. 9% wordt besteed aan de wettelijke taak van ondersteuningstoewijzing en diagnostische toetsing op de scholen. De resterende gelden worden besteed aan management & organisatie, de ondersteuningsplanraad en algemene bedrijfsvoering. De inhoudelijke toelichting op de programma's is opgenomen in hoofdstuk 3.

7.4.2. Bedragen die rechtstreeks aan de scholen zijn uitgekeerd.

In het verslagjaar 2015 zijn de volgende bedragen rechtstreek aan de vo- en vso-scholen uitgekeerd

- Afdracht ondersteuningsbekostiging vso €1.861.370
Deze bedragen zijn door DUO ingehouden op de middelen voor zware ondersteuning.
- Tussentijdse groei vso € 26.437
- Steun waar nodig (schoolniveau) € 324.229
Deze bedragen zijn conform regelgeving opgenomen als doorbetalingen rijksbijdrage van het SWV aan de scholen als negatieve OCW baten

7.5. Treasury beleid

Het bestuur van het SWV heeft een treasury statuut vastgesteld. In dit statuut wordt beschreven welke treasurytaken en -verantwoordelijkheden van toepassing zijn voor het SWV. Tevens worden de beleidskaders vastgelegd voor diegenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn.

Het samenwerkingsverband houdt geen beleggingen aan. Derhalve hoeft in dit statuut niet verder te worden ingegaan op de toepassing van de Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010 (OCW-regeling FEZ/CC-2009/150185 d.d. 16-09-2009).

7.6. Continuïteitsparagraaf

In de komende jaren nemen de inkomsten van het SWV af door daling van het leerlingenaantal en door het geleidelijk wegvallen van de verevening. De negatieve gevolgen van de verevening worden opgevangen door het voorgenomen beleid van het SWV om het ondersteuningsaanbod in het vo te vergroten, waardoor de deelname aan het vso zal verminderen. Op die manier is het SWV in staat voldoende middelen beschikbaar te houden voor de extra ondersteuning. In 2016 wordt het SWV financieel verantwoordelijk voor de ondersteuningsbekostiging van het lwoo en praktijkonderwijs. Het SWV heeft gekozen voor opting out en de gevolgen daarvan zijn in de meerjarenbegroting verwerkt. De directe afdrachten lwoo via DUO nemen af en het SWV ontwikkelt zelf beleid over de verdeling van deze middelen.

In de begroting 2017 en 2018 is een post onvoorzien/nader te bestemmen opgenomen. De bestemming van deze post is afhankelijk van nog te ontwikkelen beleid, m.n. over het dekkend aanbod en de deelname aan het vso. De meerjarenbegroting is de komende jaren sluitend, als de deelname aan het vso inderdaad afneemt.

Kengetallen	Actueel		Verwachting	
	2015	2016	2017	2018
<u>Personele bezetting in FTE</u>				
- Management/directie	0,6	0,7	0,7	0,7
- Overige medewerkers	0,8	1,4	1,4	1,4
Totaal	1,4	2,1	2,1	2,1
Leerlingenaantallen VO	8.291	8.166	8.048	7.946
Leerlingenaantallen VSO (teldatum T-1)	332	332	321	310

Meerjarenbalans	Actueel		Verwachting	
	2015	2016	2017	2018
ACTIVA				
Vaste activa	1.591	1.591	1.591	1.591
Vlottende activa	389	389	389	389
Liquide middelen	788.858	791.457	800.180	810.984
TOTALE ACTIVA	790.838	793.437	802.160	812.964
PASSIVA				
Eigen vermogen	690.565	693.163	601.887	612.689
Bestemmingsreserve				
Voorziening	295	295	295	295
Kortlopende schulden	99.978	99.978	99.978	99.978
TOTALE PASSIVA	790.838	793.437	802.160	812.964

Meerjarenprogrammabegroting 2015 – 2018

Baten	Actueel		Verwachting	
	2015	2016	2017	2018
<i>lichte ondersteuning algemeen</i>	700.350	779.307	767.590	756.546
<i>lichte ondersteuning LWOO</i>		3.311.414	3.261.627	3.214.700
<i>lichte ondersteuning PRO</i>		1.357.680	1.337.267	1.318.027
<i>verevening lichte ondersteuning algemeen</i>	-27.477	-13.739		
<i>zware ondersteuning</i>	2.187.175	4.426.407	4.483.950	4.421.094
<i>verevening zware ondersteuning</i>	147.034	316.243	285.228	229.263
Totale baten	€ 3.007.081	€ 10.177.313	€ 10.135.662	€ 9.939.630
Lasten	2015	2016	2017	2018
<i>afdracht LWOO (via DUO)</i>	0	3.407.374	2.556.600	1.769.954
<i>afdracht PRO (via DUO)</i>	0	1.316.777	1.350.979	1.352.091
<i>afdracht VSO, teldatum, (via DUO)</i>	1.861.370	3.965.102	3.743.642	3.711.639

<i>afdracht VSO, (tussentijdse groei VSO),</i>	26.437	73.381	73.381	73.381
<i>pr.1: Management&organisatie</i>	169.794	171.000	171.000	171.000
<i>pr.2: Ondersteuningstoewijzing</i>	80.923	87.500	81.500	81.500
<i>pr.3: Basisplus (binnenschools)</i>	324.229	328.500	360.000	360.000
<i>pr.4: Arrangementen (bovenschools)</i>	99.958	254.700	257.200	257.200
<i>pr.5: Pilots</i>	99.686	130.000	81.000	81.000
<i>pr.6: LWOO middelen via SWV + opting out</i>		45.000	730.028	1.444.746
<i>pr.7: Begeleiding Passend Onderwijs</i>	137.500	335.380	335.380	335.380
<i>pr.8: Risicodekking, nader te bestemmen</i>		60.000	386.229	290.936
<i>Financiële baten en lasten</i>	-1.621			
<i>totaal programma's</i>	910.469	1.412.080	2.402.337	3.021.763
Totale lasten	€ 2.798.276	€ 10.174.714	€ 10.126.939	€ 9.928.827
Resultaat	€ 208.805	€ 2.599	€ 8.723	€ 10.803

7.7. Risico's en risicobeheersing

Het SWV werkt aan interne risicobeheersing door:

- haar financiële functie kwalitatief goed in te richten. Vanuit het bestuur is een auditcommissie ingesteld, die het bestuur adviseert inzake begroting en jaarrekening. De directie wordt ondersteund door een externe controller, die betrokken is bij opstellen van begroting, rapportages, jaarverslagen en verantwoording. De personele en financiële administratie is uitbesteed aan het administratiekantoor Adequatum. De processen zijn binnen het administratiekantoor vastgelegd en beschreven;
- een planning & controlcyclus op te stellen en te implementeren. Komend jaar zal de bestaande planning & controlcyclus beschreven worden;
- te werken met gedetailleerd onderbouwde en sluitende, taakstellende begrotingen
Het SWV werkt met een meerjarenbegrotingsmodel van de vo-raad op basis van een kalenderjaar, dat jaarlijks aangepast wordt aan de meest recente bekostiging en gebaseerd is op kengetallen van DUO;
- werken met financiële tussenrapportages die voorzien zijn van onderbouwde eindejaar prognose;
- werkprocessen te beschrijven, m.n. rond het afgeven van TLV's;

Het monitoren van TLV en arrangementen gebeurt in een registratiesysteem KindKans; komend jaar zal de koppeling hiervan met begroting en rapportages uitgewerkt worden.

Het SWV werkt aan beheersing van deze risico's door:

- kwaliteitsbewaking van de programma's;
- de ontwikkeling van de leerlingenaantallen vso, lwoo en PrO nauwgezet te monitoren;
- aandacht in de bedrijfsvoering voor beschikbaarheid, betrouwbaarheid en toegankelijkheid van leerlingdata en leerlingstromen;
- de mogelijkheid om tussentijds financieel bij te sturen;
- financiële buffer te creëren voor het opvangen van deze risico's.

7.7.1. Beschrijving van de belangrijkste risico's

De rijksoverheid heeft het risico van de open eind regeling van de financiering van het VSO neergelegd bij de samenwerkingsverbanden. Dat is dan ook een van de belangrijkste risico's voor het SWV. Het SWV heeft nog geen uitgebreide risicoanalyse gemaakt, omdat Passend Onderwijs eerst meer vorm moet krijgen. Het SWV heeft de risicoanalyse beperkt tot een beschrijving van de belangrijkste financiële risico's.

Risico	Beheersmaatregel	Bufferreserve
Niet realiseren van het scenario van afname VSO deelname	In de begroting voor 2017 en 2018 is hiervoor in de begroting een bedrag opgenomen.	Minimaal € 200.000 opnemen in financiële bufferreserve
Residentiele leerlingen worden ten onrechte aan het SWV toegerekend	Gegevens opvragen bij het vso en overleg met OCW hierover, bezwaar aantekenen tegen beschikkingen	Eenmalig € 200.000 opnemen
Toename van PrO leerlingen	Monitoring van leerlingaantallen en labelen van totaal budget lwoo en PrO	
Kwetsbaarheid van de organisatie vanwege beperkte omvang	Beperkte uitbreiding van de formatie	
Arbeidsconflicten en/of langdurige ziekte	Bedrag opnemen in financiële bufferreserve	Bedrag van € 100.000 opnemen in bufferreserve
Niet beschikken over dekkend aanbod	Onderzoek doen naar noodzaak bovenschoolse voorzieningen	

Voorlopig is een financiële buffer van € 500.000 voldoende; de beschikbare middelen worden zo veel mogelijk ingezet voor het realiseren van Passend Onderwijs. Dit lijkt wellicht een hoge buffer ten opzichte van het totale budget, maar gezien de, hierboven beschreven, forse risico's en de onzekerheden in de maatschappelijke context, zien wij ons hiertoe genoodzaakt.